

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – BŘEZEN 2014

1. 3. ve 21.00 SEČ
15. 3. ve 20.00 SEČ
30. 3. v 19.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – na ranní obloze před východem Slunce

Venuše – vysoko na ranní obloze

Mars – většinu noci kromě večera v souhv. Panny

Jupiter – v první polovině noci v souhv. Blíženců

Saturn – ve druhé polovině noci v souhv. Vah

Uran – večer nízko nad západem v souhv. Ryb

Neptun – nepozorovatelný

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Měsíc v novu (08.00 UT)
8. Měsíc v první čtvrti (13.27 UT)
11. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 405 278 km)
14. Merkur v největší západní elongaci
16. Měsíc v úplňku (17.08 UT)
19. Konjunkce Měsíce s Marsem
20. Jarní rovnodennost (16.56 UT)
21. Těsná konjunkce Měsíce se Saturnem (Měsíc 1,1° jižně)
23. Venuše v největší západní elongaci
24. Měsíc v poslední čtvrti (01.46 UT)
27. Konjunkce Měsíce s Venuší
27. Měsíc v perigeju (nejblíže Zemi – 365 625 km)
30. Měsíc v novu (18.45 UT)
30. Začíná platit letní čas (ve 2 hod. SEČ posuneme hodiny na 3 hod. SELČ)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

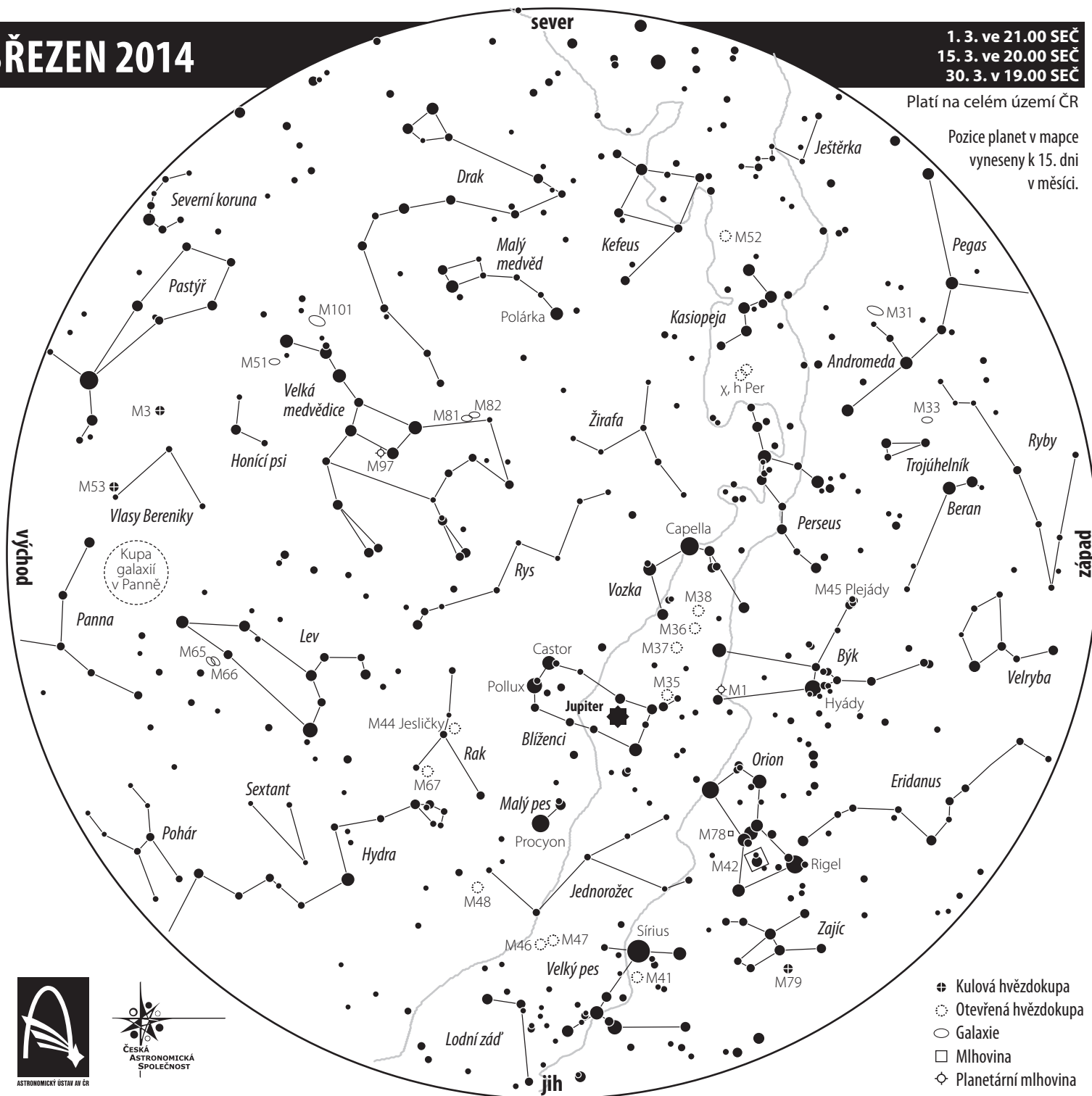
Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

ASTRONOMICKÝ TÁBOR PRO DĚTI A MLÁDĚŽ

s outdoorovým programem na Malé Skále v srdci Českého ráje
(pozorování, pokusy, rafty, lanové centrum, 3D planetárium, hvězdárna...)

www.sundisk.cz/astrotabor

- Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – BŘEZEN 2014

Jupiter je stále králem večerní oblohy a můžeme ho v březnu pozorovat po většinu noci kromě rána. Mimo úkazů jeho měsíců (viz diagram vpravo) lze i malými dalekohledy pozorovat řadu detailů v atmosféře planety. Zajímavá je nyní např. výrazná světlá oválná skvrna v jižním rovníkovém pásu, nejlépe viditelná cca 45 min. před Velkou rudou skvrnou (GRS), jejíž vybrané časy přechodů v UT uvádíme zde: 1. 2:09, 22:00; 2. 7:56, 17:52; 3. 3:47, 23:39; 4. 19:30; 5. 5:26, 6. 1:18, 21:09; 7. 7:05, 17:00; 8. 2:56, 22:48; 9. 18:39; 10. 4:35, 11. 0:26, 20:18; 12. 6:14, 16:09; 13. 2:05, 21:57; 14. 7:52, 17:48; 15. 3:44, 23:35; 16. 19:27; 17. 5:23; 18. 1:14, 21:06; 19. 7:01, 16:57; 20. 2:53, 22:44; 21. 8:40, 18:36; 22. 4:32; 23. 0:23, 20:15; 24. 6:11; 25. 2:02, 21:54; 26. 7:49, 17:45; 27. 3:41, 23:32; 28. 19:24; 29. 5:20; 30. 1:11, 21:03; 31. 6:59, 16:55.

Mars spatříme po celou noc kromě večera a pomalu se dostává do období své nejlepší viditelnosti od poslední opozice v roce 2012. Jeho úhlový průměr v průběhu února vzrostl z 9" na 11" a koncem března dosáhne téměř 15". Na takto velkém kotoučku ukáže již 10cm dalekohled řadu tzv. albedových útvarů. Všechny uvedené na mapce by měl zkušený pozorovatel za ideálních podmínek zachytit 15cm přístrojem. Naopak ty nejjasnější, jako polární čepičku nebo Velkou Syrtu ukáže při dobrém seeingu a kvalitní optice i přístroj daleko menší cca od 6 cm průměru. K identifikaci aktuálně viditelných útvarů je šikovný také jednoduchý programek Mars Previewer II volně ke stažení na internetu.

Ve druhé polovině noci spatříme také planetu **Saturn** s prstencem a **Venuše** je stále dominantou oblohy ranní. Díky maximální západní elongaci můžeme ráno před východem Slunce nalézt i **Merkur**. Seskupení Měsíce, Marsu, Saturnu a Spiky bude pozorovatelné ve dnech 18.–22. 3. ve druhé polovině noci na jihu až jihozápadě.

Komety C/2012 X1 (LINEAR) a C/2013 R1 (Lovejoy) sice stále nalezneme na ranní obloze, ale již zesláblý k hranici 9 mag, tudíž k jejich vyhledání potřebujeme větší binar nebo dalekohled. Vyhledávací mapky najdete např. na www.kommet.cz

Při druhém březnovém novu koncem měsíce také nastávají ideální podmínky na tzv. **Messierův maraton** – v tomto období je možné spatřit všechny objekty Messierova katalogu za jednu noc (v naší zeměpisné šířce je to téměř nemožné, ale přes 100 objektů lze vidět bez problémů).

